

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසැල් ලමුන් තිස් ලක්ෂණකට අවම සනීපාරක්ෂක පහසුකම්වත් නෑ

පානිනි විපෝෂිතවර්ධන විසිනි

2013 නොවම්බර 16

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසැල් ලමුන් තිස් ලක්ෂණකට, එනම් සමස්ත පාසැල් ලමුන් සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් පංගුවකට, තම පාසැල් තුළ අවම සනීපාරක්ෂක පහසුකම් හෝ නොමැති බව එක්සත් ජාතීන්ගේ එකාබද්ධ ප්‍රාදේශීය තොරතුරු ජාලය (අයිආර්අයිආන්) පසුගිය ඔක්තෝබර් 28 වන දා තිකුත් කළ වාර්තාවකින් හෙලිදර්වි කෙරේ.

9,500 ක් වන සමස්ත ප්‍රාථමික හා ද්විතීයක පාසැල් සංඛ්‍යාවෙන් තෝරාගත් පාසැල් 1,300 ක් හා පමුල් 18,000 ක් ඇසුරෙන්, ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මන්ධලය විසින් 2011 වර්ෂයේදී කරන ලද සමික්ෂණයක් මත පදනම් වන වාර්තාව, දිවයිනේ දිරිම ජන කොටසක් වන ව්‍යුහමිකරුවන් බහුතරයක් වාසය කරන මධ්‍යම හා උච්ච පළාත්වල පිහිටි වතු පාසැල්වල තත්ත්වය මේ අතරින් ඉතාමත් නරකම තත්ත්වයක ඇතැයි පෙන්වා දෙයි. “මේ පාසැල්වල දැඩි වැසිකිලි උගානකාවක් පවතිනවා, තිබෙන වැසිකිලි වලටත් ජලය නෑ” සි ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් අමරානන්ද අබෙගුනස්කර පැවසු බව වාර්තාව තවදුරටත් සඳහන් කරයි.

නෙශ්පාලයේ, කත්මන්ඩුහි දී ලගේ පැවැත්වීමට නියමිත දැකැනු ආසියානු ජල සහ සනීපාරක්ෂක සමුළුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ජලසම්පාදන හා ජලාපවහන මන්ධලය විසින් සම්පාදන ලේඛනයක් හරහා මෙම තොරතුරු එම්මහනට එනතෙක් මෙම තොරතුරු ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රසිද්ධියට පත් නොකෙරුණි. කෙසේ නමුත්, රජයේ සැම සමික්ෂන වාර්තාවකින්ම පාහේ සැබැං තත්ත්වය වසන් කෙරෙන තතු තුළ යථා තත්ත්වය ජලාපවහන මන්ධලය විසින් ඉදිරිපත් කරන විතුයට වඩා දැනු විය යුතුය. තතු මෙසේ වුවද, රට්ටේ සමස්ත ජනගහනයෙන් සියයට 89 ක් ආවරණය වන පරිදි සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සපයා ඇති බවට ද, දැකැනු ආසියානු රටවල් විසින් 2015 වන විට සපුරාලියුතු සහගු සංවර්ධන ඉලක්කය වන සියයට 84.5 ශ්‍රී ලංකාව දැනටමත් සපුරා ඇති බවට ද රාජ්‍යපක්ෂ ආන්තුව පමිපෝරි ගසයි.

අයිආර්අයිආන් වාර්තාවේ සඳහන් වන පරිදි, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වන තෙවෙශ්වර හි සඳහා පතිති කුසුම් අත්‍යක්රියාව අනුව, පාසැල් සනීපාරක්ෂාව තුළ මෙතෙකුද “නිහා අරුබුදයක් පවතී”. ඇය මෙසේ ද පවසයි: “සිසුන් වැසිකිලි යාමෙන් වැලැක්වීම සඳහා ජලය පානය නොකරන ලෙස උපදෙස් දෙන පාසැල් තිබෙනවා. වසර 13 ක් වූ පාසැල් දිවිය අවසන මුළුන් ලබා ගන්නේ අධ්‍යාපනය නොව වකුගඩු යුත්වලතාවන්ය”.

දකුනු පළාතේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් පාසැල් 35 ක් සමික්ෂණයට ලක්කළ බව පවසන ඇය කියා සිටින්නේ ඉත් පාසැල් 23 කම පිරිසිදු ජලය නොමැති බවයි. වැසිකිලි හාවිතයේ දී ගැහැනු ලමුන් ඉතා පසුබට බවත් මාසික ගුද්ධිය සිදුවන දිනවලදී බොහෝ ගැහැනු ලමුන් පාසැල් නොපැමිනෙන බවත් ඇය සඳහන් කරයි. මධ්‍යම පළාතෙන් වාර්තාවූ සිද්ධියක් මතකයට නාවමින් ඇය කියා සිටින්නේ වැසිකිලි නොමැති පාසැල්වල වසර පහකටත් අධික කාලයක් එක දිගට සේවයේ යෙදෙන ගුරුවරියන්ට අවසානයේ වකුගඩු රෝග වලට මුහුන දීමට සිදුවන බවයි. “සියලුම බාලිකා පාසැල්වල පාහේ සබන් හා ජලය සහිත බැහැර කිරීමේ පහසුකම් සහිත ගැහැනු ලමුන්ට හිතකර වැසිකිලි නැතැ” සි ඇය වැඩි දුරටත් පවසයි.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ලමා අධ්‍යාපන අරමුදලේ (යුතිසේගේ) දත්තයන් උප්‍රවා දක්වමින් අත්‍යක්රියාව පවසන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ පාසැල් වලින් සියයට 20 කම ආරක්ෂාව සහිත ජලය සහ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් නොමැති බවයි. ජාත්‍යන්තර සම්මතයන්ට අනුව සැම ලමුන් 25 දෙනෙකුටම, සබන් සහ ජලය ඇතුළු සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සහිත වැසිකිලිය බැහින් සම්පාදනය කළ යුතු නමුදු මෙම සම්මතයන්ට අනුව සනීපාරක්ෂාව සම්පාදනය කරන පාසැල් නැති තරමිය. ඇතොත් ඒ ඉතාමත් අල්පයකි.

සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නය පාසැල් වලට පමනක් සීමා වුවක් නොවේ. ජලාපවහන මන්ධලයේ ඉහත වාර්තාව අනුව මහජනතාවගෙන් මිලියන 2.3 කට, එනම් මිලියන 21 ක්වා රට්ටේ මුළු ජනගහනයෙන් සියයට

11 කට, 2012 වන විටත් නිසි සනීපාරක්ෂක ප්‍රවේශයන් නොමැත.

අයිංජාරංජිතන් වාර්තාවට ප්‍රතිචාර දක්වමින් අධ්‍යාපන ඇමති බන්දුල ගුනවර්ධන මාධ්‍යයට පහසා ඇත්තේ 2011 ත් පසු තත්ත්වය දැවැන්තව වෙනස්ව ඇති බව හා පසුගිය දෙවසර තුළ පාසැල් 7,000 කට ජලය සහ වැසිකිලි සපයා ඇති බවයි. එනමුදු දිවයිනේ විවිධ පලාත්වල පිහිටි පාසැල් වෙත සිසුන් හා ගුරුවරුන් පසුගිය සතියේ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ වාර්තාකරුවන්ට පැවැසුවේ ගුනවර්ධන කියන ආකාරයේ දැවැන්ත ප්‍රගතියකට විපරීතව තත්ත්වය වඩාත් නරක අතට හැරී ඇති බවයි.

ඉහළම පහසුකම් ඇති රුපයේ පාසැල් ලෙස සැලකෙන ජාතික පාසැල් ප්‍රවර්ගයට අයත් ප්‍රත්තලම ආනන්ද විහාලේ සිසු පිරිසක් තම පාසැල් සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පිළිබඳව විස්තර කළේ මෙසේය: “අපේ පාසැල් මිගු පාසැලක්. මූලු දිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව 1,300 ක් පමණ වෙනව. 6 ග්‍රේනියේ සිට 13 ග්‍රේනිය දක්වා පිරිමි සිසුන් 400 කට වැඩි ගනනකට තියෙන්නේ, මුත්‍රා කිරීමේ පහසුකම් පමනක් ඇති ජල පහසුකම් නැති එකම වැසිකිලියක් විතරයි. එකට එක් වරකට යා හැක්කේ තුන් දෙනෙකුට විතරයි”.

පාසැලට සනීපාරක්ෂක කමිකරුවන් නොමැති බැවින වැසිකිලි ඉතා අපිරිසිදු මට්ටමේ පවතින බවද පිරිමි ලුමුන්ට මල පහ කිරීම සඳහා වැසිකිලියක් නොමැති බැවින් ඒ සඳහා ගුරුවරුන්ගේ වැසිකිලි 2 හෝ 10 ග්‍රේනියේ සිට 13 ග්‍රේනිය දක්වා ගැහැනු ලමයි සඳහා වෙන් කර ඇති වැසිකිලි දෙක හාවතා කරන බවද ඔවුනු පැවැසුහා මෙම පාසැල්, 6 ග්‍රේනියේ සිට 9 ග්‍රේනිය දක්වා දිෂ්‍ය වන් 200 ට පමණ ඇත්තේ වැසිකිලි දෙකක් පමනක් වන අතර 2 ග්‍රේනියේ සිට 5 ග්‍රේනිය දක්වා දිෂ්‍ය වන් සඳහා ඇත්තේ වහලක් නොමැති එක් වර 4 දෙනෙකුට මුත්‍රා කළ හැකි එක් වැසිකිලි පද්ධතියක් පමනි.

වතුකරයේ පාසැල් වෙත තත්ත්වය ද තවත් පහලට වැටී ඇති. උදාහරණ ලෙස, නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ අප්කොට් හි ග්ලෙන්ගේ දෙමල විද්‍යාලයේ පිරිමි සහ ගැහැනු ලුමුන් 160 කටම ඇත්තේ ජලය නොමැති වැසිකිලි දෙකක් පමනක් වන අතර හැවත්තේ කුවිල්වත්ත දෙමල මහා විද්‍යාලයේ සිසුන් 450 කට ඇත්තේ හාවතා කළ හැකි වැසිකිලි දෙකක් පමනි. පාසැල් තුළද ඔවුන් වාසය කරන නිවෙස් තුළද අවම සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පවා නොමැති බැවින් වතුකරයේ දරුවන් නිරන්තරව ආසාදන වලට ගොදුරු වන බවත් ඒ සඳහා

නිසි ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට රෝහල් පහසුකම් නොමැති බවත් එම පාසැල්වල ගුරුවරු පැවැසුහා.

26 වසරක් පුරා කොළඹ ආන්තු විසින් ගෙන ගිය වර්ගවාදී යුද්ධය හේතුවෙන් විනාශයට පත් උතුරු නැගෙනහිර පාසැල් වල තත්ත්වය වඩාත් දරුනු අතර එම පාසැල් වල වැසිකිලි හා ජලය පමනක් නොව ගුරුවරු, ගොඩනුගිලි හා ලි බඩු ඇතුළු අනෙකුත් සම්පත් වල ද දැඩි උග්‍රතාවක් පවතී.

පාසැල් තුළ සනීපාරක්ෂාව ඇතුළු පහසුකම් මේ සා දරුනු තත්ත්වයකට පත්වීම පසුගිය දිකක තුන පුරා පැවතී සැම ආන්තුවක් විසින්ම අධ්‍යාපනය ඇතුළු සමාජ සුබසාධන දැවැන්ත ලෙස කජ්පාදු කිරීමේ සාර්ථකිත්වයකි. 2008 ත් ඇරැණි ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරුබුදයක් සමග, ලොවපුරා පාලක පන්තින්ගේ පිළිවෙත වී ඇත්තේ එම මූල්‍ය අරුබුදයේ බර කමිකරුවන් හා පිළිතයන් මත පාවත්තු වස් සමාජ සුබසාධන දැවැන්ත ලෙස කජ්පාදු කිරීම සහ එම ප්‍රභාරයන්ට එරෙහිව අරගලයට පිවිසෙන කමිකරුවන්, තරුනයන්, සිසුන් හා අවශේෂ පිළිතයන් පොලිස් මිලිටරි ක්‍රමවේදයන් මගින් මැබැලිමයි.

රාජ්‍යක්ෂ ආන්තුව එලි දක්වා ඇති විසර්ජන පනත අනුව එලැමින 2014 වසරට අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කොට ඇති මුදල දෙ ජාතික නිය්පාදනයෙන් සියයට 1.5 ක් නැතහොත් රුපියල් බිලියන 38.8 ක් දක්වා කජ්පාදු කොට ඇත්තේ ද රුපයේ වියදමින් වැඩිම මූදල් ප්‍රමානයක් එනම් රු. බිලියන 253 ක් ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යෂයට වෙන් කොට ඇත්තේ එත්තේද ඒබැවිනි.

අනෙක් අතට, පිරිසිදු ජලය ඉල්ලා උද්‍යෝගීකාරක කළ වැළිවෙළියේ තිරුයුදු මහජනයට එරෙහිව මිලිටරිය යොදා පහර දී තරුනයන් තිබෙනෙකු සාතනය කිරීම මගින් තම අයිතින් සඳහා සටන් වැඩින මහජනතාවට ආන්තුව දෙන පිළිතුර කුමක්ද යන්න පෙන්වා ද ඇති.

නගරවලින් දුගීන් පලවා හරිමින්, දනපතියන්ගේ සුබ ව්‍යවහාරය සඳහා අවශ්‍ය උදාහරණ, ව්‍යායාම මංපෙත්, දියමත පාවතා ගොඩ නගමින් රේනියා නගර අලංකරනය සඳහා බිලියන සංඛ්‍යාත දෙන සේකන්දයක් වියදමි කරමින් සිටින රාජ්‍යක්ෂ ආන්තුව, මනා සනීපාරක්ෂාවක් සහිත නිදහස් හා ගුනාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලැබීමට කමිකරු පිළිත මහජනතාවගේ දරුවන්ට ඇති අයිතිය මුළුමතින්ම නොතකා හැර සිටින බවට ප්‍රබල සාක්ෂියක් අයිංජාරංජිතන් වාර්තාව සම්පාදනය කරයි.